

17. Болквядзе И.Р. Концепция системы мониторинга экономического состояния промышленного предприятия // www.cfin.ru/bandurin/article/sbrn05/index.shtml
18. Словарь по правам человека // www.hro.org/editions/glossary/12/monitor.htm
19. Савчук В.П. Мониторинг текущего состояния предприятия // Финансовый директор. — 2004. — №1 // www.kareta.com.ua/

***Annotation.** The article is devoted to the analyses of the evolution and approaches to the definition of the essence of monitoring and diagnostic. The complex author's definition of diagnostic and monitoring of enterprise' viability on the bases of conducted research is given. The difference between the essences of these concepts is discovered.*

***Key words:** monitoring, diagnostician, analyze, viability, enterprise.*

УДК 658.5; 658.012.2

Анчел О.С., ДВНЗ «Київський національний, економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

РОЗРОБКА МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПОТОКОМ СТВОРЕННЯ ЦІННОСТІ ЗАЛЕЖНО ВІД ТИПУ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ КОНДИТЕРСЬКИХ КОМПАНІЙ

В статті розглядаються особливості потоків створення цінностей в кондитерських компаніях. Запропоновано підхід щодо розробки механізму управління потоками залежно від ієрархічного рівня операційної системи. Надано пропозиції відносно групування потоків для оптимізації моделей управління.

***Ключові слова:** цінність, потік створення цінності, операційна система, механізм управління потоком.*

Сучасний стан ринкових відносин зумовлює зміни в особливостях функціонування всіх їх учасників. Так, для споживачів вже недостатнім є звичайне надання бажаної продукції, а для виробника стійкість його конкурентної позиції не може бути забезпечена лише збільшенням обсягів виробництва чи розширенням асортименту. Особливо гостро ці зміни відчуватимуться в умовах кризових явищ в економіці країни. Адже це обумовить

глибокі трансформації в усіх ланках виробничо-споживацького ланцюга. На нашу думку, головним індикатором будь-яких економічних відносин стануть цінності, тобто те, що матиме найбільше значення як для споживача, так і для виробника. Тому на даному етапі надзвичайно актуальним є з'ясування особливостей процесів створення цінностей, їх сутності та можливостей управління ними на прикладі кондитерського ринку.

Питаннями, що стосуються процесу створення цінностей, займалися Е. Кургіна, М. Ротер, А. Сливотські, Н. Чичкова та ін [1, 2, 3, 4]. Тобто автори, як правило, розглядали окремо аспект цінностей та особливості кондитерського ринку. Але, зважаючи на досить вагоме значення і вплив цінностей споживачів на формування особливостей ринку кондитерських виробів, розгляд у взаємозв'язку цих двох аспектів виявляє нові можливості для забезпечення стійкого конкурентного розвитку учасників ринку і більш високий рівень задоволення потреб споживачів.

В процесі створення цінностей беруть участь одночасно декілька видів потоків, що у взаємозв'язку забезпечують ефективну трансформацію вхідних ресурсів у вихідні результати. Схематично їх взаємозв'язок можна подати наступним чином (рис.1.). Як видно з рис.1, ми пропонуємо виділяти такі основні потоки, як фінансовий, ресурсний, інформаційний та техніко-технологічний.

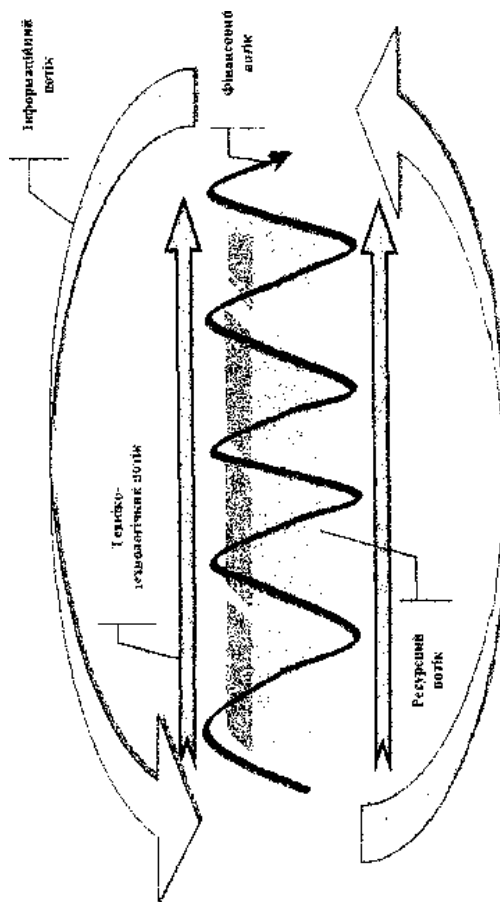
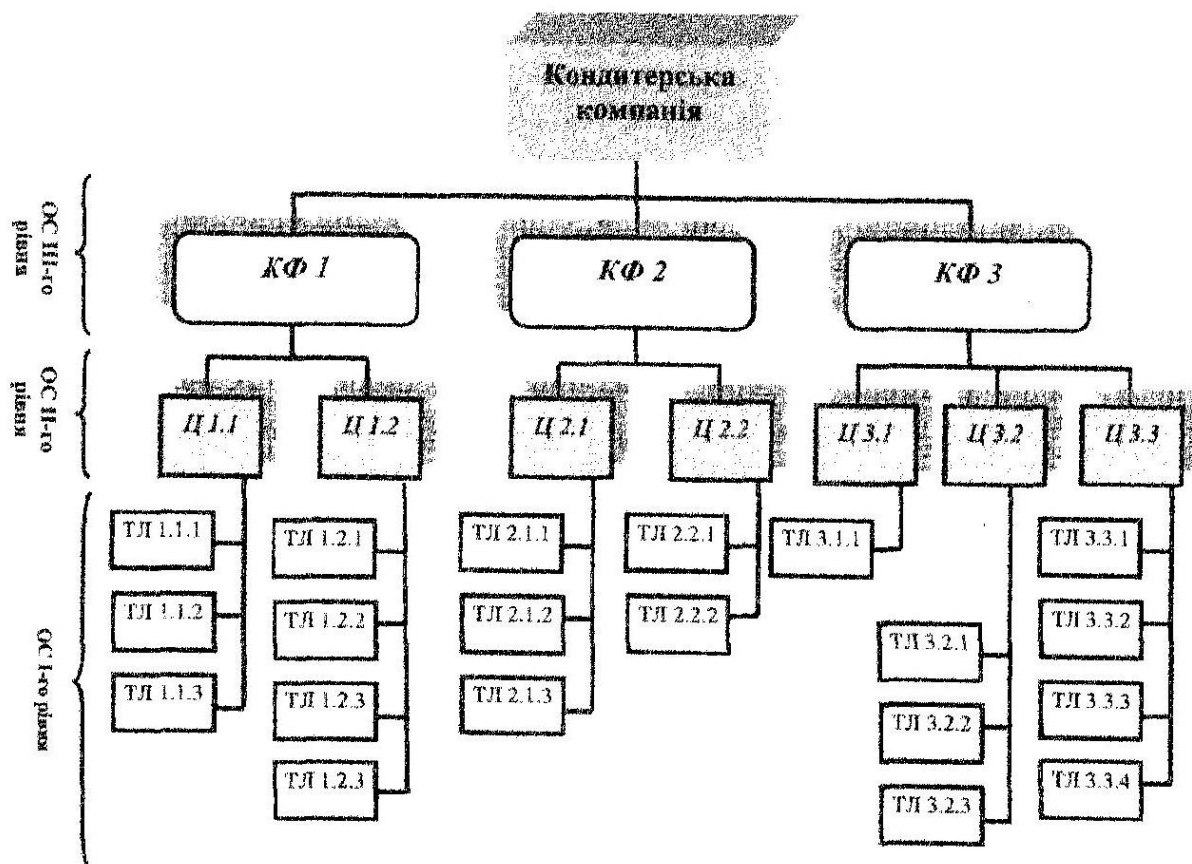

Рис. 1. Взаємозв'язок між потоками, спрямованими на створення цінностей.

Поєднання матеріального, інформаційного, техніко-технологічного та фінансового потоків створює єдиний потік створення цінностей. Перед проведенням безпосередньої діагностики цілісного потоку створення цінностей треба визначити особливості кожного окремо взятого виду потоку.

Для розробки ефективного механізму управління потоком створення цінностей важливо дати чітке розуміння того, де саме протікає безпосередній процес створення цінностей. Аналіз особливостей організаційної та виробничої структур кондитерських компаній дає всі підстави стверджувати, що необхідно виділяти операційні структури трьох рівнів (рис.2).

Умовні позначення:

КФ – кондитерська фабрика;

Ц – цех;

ТЛ – технологічна лінія.

Рис. Ієрархічний розподіл операційних систем в рамках виробничої структури кондитерської компанії

Так, технологічні лінії з виробництва певних видів продукції у сукупності утворюють операційну систему 1-го рівня (наприклад, лінії з виготовлення цукерок, карамелі, печива, вафель тощо). Об'єднуючись, дані виробничі лінії обумовлюють необхідність створення відповідних цехів, що треба відносити до операційних систем II-го рівня (наприклад, цехи з виробництва цукерок, печива,

шоколадний, карамельний цех тощо). Цехи, в свою чергу, можуть бути об'єднані в окремі кондитерські фабрики, або виробничі площадки, тобто операційні системи III-го рівня. А як наслідок, поєднання даних фабрик є утворення відповідних кондитерських компаній чи корпорацій.

Рівень «Кондитерська компанія» відноситься до системи управління, тобто це є своєрідний центр керування процесами, що відбуваються на всіх рівнях операційної системи. Структура даного центру відтворена в типовій організаційній структурі підприємств з виробництва кондитерських виробів.

Особливістю будь-якої операційної системи є те, що на кожному з її рівнів протікають потоки створення цінностей. При цьому, залежно від того, на якому рівні це відбувається, можна виділити такі групи потоків:

- 1) первинні (цінність створюється в межах ліній з виробництва відповідної продукції);
- 2) інтегровані (об'єднують потоки технологічних ліній на рівні цеху);
- 3) агреговані (потоки створення цінності, що мають, бути виділені в межах операційних систем третього рівня).

При розробці механізмів управління потоками створення цінності в межах операційної системи відповідного типу доцільно показники для оцінки та аналізу ефективності їх функціонування також групувати на:

- первинні (одиночні);
- інтегровані;
- агреговані.

Таким чином, управління потоком створення цінності потребує насамперед розробки адекватного механізму та відповідних йому моделей. Такий механізм дозволить гнучке реагування на зміни в цінностях споживачів для забезпечення їм максимальної корисності від споживання кондитерських виробів. Крім того, це також дасть можливість забезпечити підприємствам стійкість їх функціонування в стратегічній перспективі, що є особливо актуальним в умовах кризових явищ в економіці.

Список використаних джерел:

1. Кургин Е.А. Граница ценности и стратегический выбор компании // Менеджмент в России и за рубежом. — 2004. — №1. — С. 3-15.
2. Ротер М. Учитесь видеть бизнес-процессы, Практика построения карт потоков создания ценности / Майк Ротер, Джон Шук; Пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс. CBSD, Центр развития деловых навыков, 2005. — 144 с.
3. Сливотски А. Миграция ценности. Что будет с вашим бизнесом послезавтра? / Адриан Сливотски; пер. с англ. А.А. Шапошниковой; (под ред. М.В. Фербера

- и А.В. Степанова). — М.: Манн, Иванов и Фербер, 2006. — 432 с.
4. Чичкова Н. Зона ценности потребителя // Компаньон. Стратегии. — 2002. — №1 февраль. — С. 30-34.

***Annotation.** In the article the features of value creating flows in confectioner's companies are examined. The approach to devising the mechanism of value management depending on the hierarchical level of operating system is suggested. The proposals of flow classifying for management models optimization were brought forward.*

***Key words:** value, value creating flow, operating system, the mechanism of flow management.*

УДК 658.5; 658.012.2

Галушко В.Б., аспірант

«ДВНЗ КНЕУ імені Вадима Гетьмана», м. Київ

СТІЙКІСТЬ РОЗВИТКУ ВАГОНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ

У статті розглянуто динаміку втрати стійкості вітчизняним вагонобудуванням за останні роки, виявлено поточні проблеми та перспективи в умовах глобальних кризових явищ, а також запропоновано використання механізму забезпечення стійкості вагонобудівних підприємств з метою уникнення надалі впливу негативних факторів.

***Ключові слова:** стійкість, механізм забезпечення стійкості підприємства, динаміка виробництва, перспективи розвитку.*

В сучасних умовах негативних кризових тенденцій важливим елементом стратегічного управління підприємства є виявлення стійкості його розвитку та функціонування. Особливо це стосується флагманів машинобудування України, що наразі опинилися у скрутному становищі, як в силу об'єктивних кризових причин, так і через недостатньо сприятливу політику держави [6]. В такій ситуації актуальним є питання можливості самого машинобудівного підприємства як суб'єкта ринкового середовища власними силами та за рахунок власного потенціалу знаходити ресурси та можливості подальшого